

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 217/2020
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „Југодом“ ДОО Нови Сад, чији је пуномоћник Ђорђе Лакета, адвокат у ..., против туженог Република Србија, Министарство финансија, Управа царина – Царинарница Нови Сад, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете, вредност предмета спора 17.495.443,66 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1877/19 од 28.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1877/19 од 28.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 905/16 од 11.12.2018. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 1.219.632,86 динара са законском затезном каматом почев од 05.10.2009. године до исплате, износ од 1.250.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2009. године до исплате и износ од 15.250.810,80 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 139.500,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1877/19 од 28.11.2019. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде благовремену и дозвољену ревизију је изјавио тужилац, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама одредбе члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеним чињеницама, решењем Управе царина, Царинарница Нови Сад П бр.945/09 и П бр.947/09 од 05.10.2009. године, тужени и његов статутарни заступник АА, као одговорно лице проглашени су одговорним за прекршај из члана 369. став 1. тачка 1. Царинског закона и кажњени новчаним казнама од по 610.000,00 динара и 15.000,00 динара. Истим решењима тужиоцу су одузета два теретна моторна возила марке „...“. Против наведених решења тужилац је изјавио жалбе. Одлучујући по жалбама тужиоца, Виши прекршајни суд, Одељење у Новом Саду укинуо је првостепена решења Управе царине, Царинарница Нови Сад и предмет вратио на поновни поступак. У поновном поступку Прекршајни суд у Новом Саду је решењем П бр.1-1449/11 од 03.09.2015. године и решењем П бр.1-1450/11 од 02.09.2015. године, обуставио прекршајни поступак против окривљених због застарелости. Решењима Прекршајног суда у Новом Саду од 02.09.2015. године и 03.09.2015. године, тужиоцу су враћена моторна возила која су била привремено одузета. Поред тога, првостепени суд је утврдио, а другостепени суд је утврђено чињенично стање од стране првостепеног суда прихватио, да возила која су тужиоцу била привремено одузета, нису испуњавала услове за регистрацију у погледу норме ..., односно Уредбе о допуни Уредбе о увозу моторних возила, те нису могла бити регистрована, па самим тим ни коришћена за стицање добити. Тужилац није пружио доказ да је платио изречене новчане казне по решењима која су укинута.

Предмет тужбеног захтева је потраживање новчаног износа од 1.219.632,86 динара на име вредности одузетих возила, износа од 1.250.000,00 динара на име изречених новчаних казни од стране Царинарнице Нови Сад и износа од 15.025.810,80 динара на име изгубљене добити, због некоришћења теретних возила за период када су привремено била одузета.

На основу овако утврђених чињеница нижестепени судови су закључили да не постоји одговорност државе у смислу члана 172. Закона о облигационим односима, јер није утврђена незаконитост и неправилност у раду њеног органа која би узроковала штету коју тужилац у овом поступку потражује. Нема доказаног прекорачења, злоупотребе или погрешног поступања органа туженог који би се оценио противправним. Орган туженог поступао је у царинском поступку за који је надлежан, у ком поступку је утврдио основ за изрицање мера прописаних законом. По обустави прекршајног поступка одузета возила враћена су тужиоцу. Спорна возила нису могла бити регистрована, а самим тим ни коришћена за стицање добити. Тужилац није доказао ни да је претрпео штету у износу 1.250.000,00 динара на име изречених новчаних казни прекршајног поступка, јер нема доказа да је наведени износ плаћен. Зато је одбијен тужбени захтев тужиоца.

Према оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца за накнаду штете.

Тужилац је у ревизији оспорио примену материјалног права, наводећи да је тужени претрпео штету, јер је орган тужилац покренуо прекршајни поступак против туженог, претходно одузео робу тужиоца и у поступку у првом степену га осудио без

доказа за радње које би чиниле биће прекршаја. Указује да је искључиво грешка у куцању шпедитера била повод за недоумицу да ли су возила која је увозио тужилац била половна или нова, али да је из пропратних доказа као и увидом у километражу возила морало органу поступка бити јасно да су возила била половна, а не нова. Сматра да је на овај начин тужени злоупотребио своја овлашћења, јер није поступио у складу са чланом 87. и 81. Закона о прекршајима.

Наводи ревизије нису основани.

Ревизијски наводи тужиоца да није неистинито приказао стање возила, указивање на изостанак оцене доказа и утврђивање чињеничног стања од стране органа туженог који је покренуо и водио прекршајни поступак и да је првостепени прекршајни орган морао знати да тужилац није учинио никакву неправилност, не указују на противправност у радњама органа туженог.

За одговорност државе за штету проузроковану трећем лицу доношењем одлуке њених органа управе у законом прописаном поступку, није довољно да се утврди у поступку да су незаконите, односно да буду поништене, већ се одговорност државе утврђује према општим одредбама Закона о облигационим односима, које регулишу одговорност правних лица за штету причињену трећим лицима. На наведено упућује одредба члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, којом је прописано да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Одговорност државе за штету постоји ако је штета проузрокована услед незаконитог и неправилног рада органа државе. Из наведеног следи да оштећено лице мора да докаже да је штету претрпело и да постоји узрочно последична веза између те штете и поступања државних органа у вршењу или у вези са вршењем својих функција, које је противправно.

У царинском поступку уочена је неправилност од стране лица које је царинском органу поднело захтев за царињење робе, да су тужилац и одговорно лице приликом подношења царинске декларације за царињење теретних возила нетачно приказали да су возила нова. На тај начин тужилац је, према оцени надлежног органа у поступку, покушао да увезе робу за коју постоји забарана или ограничење у складу са Уредбом о допуни Уредбе о увозу моторних возила (Сл. гласник РС“, бр. 27/09). Из наведеног не следи да је у конкретном случају било незаконитог поступања органа тужене, односно нема прекорачења, злоупотребе или погрешног поступања приликом одузимања возила тужиоца. Зато је правилан закључак нижестепених судова да у конкретном случају није било основа да се тужени обавезе да тужиоцу накнади штету због незаконитог рада органа туженог.

Штета се могла исказати као стварна штета, која је настала умањењем тужиоцеве имовине или спречавањем да се иста увећа. Тужилац је морао доказати да је штету стварно претрпео. Међутим, према утврђеном чињеничном стању тужилац није платио износ од 1.250.000,00 динара на име изречених казни у прекршајном поступку, те његова имовина на такав начин није умањена за наведени износ. Утврђено је и да тужилац не би могао ни да очекују добитак у износу од 15.025.810,80 динара од коришћења теретних возила за период када су привремено била одузета, јер та возила нису испуњавала услове за регистрацију прописане Уредбом о допуни уредбе о увозу моторних возила, те нису могла бити ни регистрована, а самим тим ни коришћена за стицање добити. Будући да су тужиоцу возила враћена, не трпи штету у новчаном

износу њихове вредности, коју тражи у износу од 1.219.632,86 динара на име вредности возила. Тиме није доказано да је тужилац штету у вези са прекршајним поступком трпео.

Из наведеног следи да тужилац нема право у односу на туженог на тражену накнаду штете у смислу одредаба члана 154. и 155. и 189, у вези члана 172 Закона о облигационим односима.

На основу изложеног, те како не стоје ревизијски наводи тужиоца, Врховни касациони суд је применом члана 414. Закона о парничном поступку, одбио ревизију као неосновану и одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић